

A Bizottság határozatának összefoglalója

(2008. január 30.)

az 1/2003/EK tanácsi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárásról

(Ügyszám COMP/B-1/39.326 – E.ON Energie AG)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

(2008/C 240/06)

A Bizottság 2008. január 30-án határozatot fogadott el a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárásról. A határozat teljes szövegének nem bizalmas változata az ügy hiteles nyelvén megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján, az alábbi címen:

<http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases>

A határozat tárgya az 1/2003/EK rendelet 23. cikke alapján az E.ON Energie AG (a továbbiakban: EE) vállalkozásra a Bizottság által 2006. májusában végrehajtott vizsgálat során felhelyezett zár feltörése miatt kiszabott 38 millió EUR összegű bírság. Az EE székhelye Münchenben, Németországban található, a vállalkozás az E.ON csoporthoz tartozik. Ez az első olyan eset, amelyben a Bizottság az 1/2003/EK rendelet 23. cikke alapján bírságot szab ki egy vállalkozásra.

1. A TÉNYÁLLÁS ÖSSZEFOGLALÁSA

A Bizottság 2006. május 29-én bejelentés nélkül helyszíni ellenőrzést végzett az EE-nél és az E.ON csoport más társaságainál, mivel arra utaló adatokat talált, hogy az E.ON csoport versenyellenes magatartást folytatott. Az ellenőrzés első napjának estjén a vizsgálócsoporthoz számos másolatlan és a jegyzékekbe csak hiányosan felvett dokumentumot az EE által a Bizottság számára ebből a célból rendelkezésre bocsátott helyiségben gyűjtött össze. A vizsgálócsoporthoz vezetője az EE-től kapott kulccsal bezárta a helyiséget, és az illetéktelen személyek belépésének megakadályozása érdekében a Bizottság hivatalos biztonsági zárjával látta el az ajtót és az ajtókeretet. Az EE-t tájékoztatták a zár jelentőségéről, valamint az esetleges feltörés következményeiről.

A vizsgálócsoporthoz 2006. május 30-án 8:45-kor tért vissza, ahol a vállalat képviselői és az EE ügyvédek jelenlétében megállapította, hogy az előző este felhelyezett zár teljes felületén láthatóvá vált a VOID (érvénytelen) jelzés. Az ajtón és az ajtókereten talált ragasztómaradékok azt bizonyították, hogy ezenkívül körülbelül két milliméterrel magasabbra és oldalra tolódott a zár. A zár levétele után feltűnő ragasztómaradékokat (a „VOID” jel maradványait) találtak továbbá a zár hátoldalán, amely szintén azt valószínűsítette, hogy a zárat feltörték.

A helyiség ajtajának kinyitása után a vizsgálócsoporthoz nem tudta megállapítani, hogy az ott tárolt akták tartalma teljes-e.

2. AZ ELJÁRÁS MENETE

A helyzet tisztázása érdekében a Bizottság információt kért 1. az EE-től; 2. a félkész záruk előállítójától, a 3M Europe SA/NV (a továbbiakban: 3M) cégtől; 3. az EE által megbízott takarítócégtől és 4. az EE által az épület felügyeletével megbízott vállalkozástól. A záron bekövetkezett változás lehetséges magyarázatául az EE először azt a tájékoztatást adta, hogy „a zár alsó részének rossz tapadása (pl. a felhasznált alapanyagok következtében)” miatt „a zár részleges lazulása” következhetett be. Az EE kifejtette továbbá, hogy a takarítócég egyik dolgozója nedves mikroszálas kendővel és tisztítószerrel mosta le a zárat, aminek következtében a zár csekély mértékben elcsúszhatott. Végül az EE megerősítette, hogy a kérdéses éjszakán nem léptek be illetéktelenek az épületbe, és hogy a vizsgálócsoporthoz vezetőjének átadott kulcon kívül a szobában forgó helyiséghez több kulcs is rendelkezésre állt.

2006. október 2-án a Bizottság kifogásközlést küldött az EE-nek, amelyben arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a zárat feltörték, amiért az EE-t terheli a felelősség, mivel az ő ellenőrzése alatt áll a szobában forgó épület. A Bizottság ezenkívül megjegyezte, hogy a zár működőképességét nem befolyásolta hátrányosan az a tény, hogy lejárt a rá vonatkozó garanciális időszak (az ún. tárolási időszak). Kiváltképp lehetetlen, hogy a hibás záron megjelenjen a VOID felirat (azaz pozitív hibát mutasson). Hibás zár csak negatív hibát mutatna, azaz feltörés esetén nem jelenne meg a VOID jelzés.

A Bizottság az EE számára hozzáférést biztosított az ügyirathoz. Az EE 2006. november 13-án kelt levelében válaszolt a kifogásközlésre és kifejtette, hogy a Bizottság álláspontja helytelen, illetve bizonytalan és tudományos-technikai szempontból nem bizonyított tényeken alapul. A 2006. december 6-i szóbeli meghallgatás során az EE saját készítésű filmfelvételeket mutatott be annak bizonyítására, hogy külső befolyás, pl. az irodafal (zárt ajtó megrázása által okozott) rezgése és esetleg egyéb tényezőkkel (pl. a ragasztás alapjául szolgáló felület előzetes tisztításának hiánya) való együttes fellépése esetén előfordulhat, hogy megjelenik a VOID jelzés. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a videofelvétel nem a 2006. május 30-án megállapított módon, nagy felületen vált láthatóvá a VOID jelzés, hanem csak

⁽¹⁾ HLL 1., 2003.1.4., 1. o.

az ajtó és az ajtókeret találkozási felületén, ahol a zár bizonyos mozgásnak tehető ki. Az EE azt kérte, hogy további tesztek végezzenek a zár működőképességének vizsgálatára.

2007. márciusában az EE továbbította a Bizottságnak egy tudományos intézet által kiállított véleményt, amely „a záró fóliák vágó és hámozó erőkkal szembeni reakciójának vizsgálatáról” szólt. Három hónappal később az EE további véleményt nyújtott be, amely „a záró fóliák Synto alkalmazása után történő húzó-vágó terhelésre, nyomó-vágó terhelésre és hámozó terhelésre adott reakcióját” vizsgálja. Mindkét vélemény a 3M által gyártott, kereskedelmi forgalomban kapható és a Bizottság általi lezáráshoz használt, 7866-os típusú záró fóliát vizsgálta. A véleményező arra a következtetésre jutottak, hogy a fal rezgése, a tisztítószerek és egyéb tényezők együttes fellépése esetén bekövetkezhet „pozitív hiba” (a VOID jelzés korlátozott mértékű megjelenése és ragasztómaradékok előfordulása a zár szélén). A Bizottság azonban megállapította, hogy a tesztek a vizsgálat helyszínén uralkodó körülményektől alapvetően eltérő körülmények között végezték el. Azt is megállapította, hogy semmiképpen nem bizonyították azt, hogy sor kerülhetne a VOID jelzésnek az egész zárófelületen történő megjelenésére. Ezenkívül a 3M megerősítette, hogy a bizottsági záruk szavatossági ideje messze meghaladja a tárolási időszak/szavatossági garanciális időszak hosszát, és hogy a VOID kifejezés megjelenése bizonyos mértékben igazolta a zár működőképességét.

A Bizottság a határozathozatal folyamán álláspontjának megvédésére saját szakértőjének véleményét is figyelembe vette. 2007. áprilisában a bizottsági szakértő néhány zárral vizsgálatokat végzett az EE müncheni épületében az EE képviselőinek és két, az EE-nek dolgozó külső véleményező jelenlétében. A vizsgálatokat ugyanazon az ajtón végezték, amelyre 2006. május 29-én felhelyezték a zárat. Ezenfelül a véleményező további tesztek végzett saját laboratóriumában. 2007. májusi véleményében megerősítette, hogy a zár működőképességét nem befolyásolta hátrányosan a gyártó által biztosított garanciális időszak lejárta, sem pedig az a tény, hogy a vizsgálócsoport nem tesztelte előzetesen a zárat, és nem tisztította le a szóban forgó ajtót. Megerősítette továbbá, hogy a pozitív hiba megjelenésének feltételezése – azaz az a feltevés, hogy irodai tisztítószerek és a fal rezgése hatására a zár leoldása nélkül is láthatóvá válna a VOID jelzés – nem realizisztikus. A szakértő arra a következtetésre jutott, hogy a VOID jel megjelenését csak a zár eltávolítása indokolhatja, tehát a zárat feltörték, majd újra felhelyezték.

2007. június 6-i, tényállást közlő levelében a Bizottság tájékoztatta az EE-t a végzett vizsgálatokról és a levont következtetésekről. Leveléhez mellékelte szakértőjének véleményét is. Az EE 2007. július 6-án írásban válaszolt, és továbbra is kétségeit fejezte ki a zár működőképességével kapcsolatban. Az EE azon véleményének adott hangot, hogy a Bizottság nem zárhatja ki teljesen a zár állapotát magyarázó egyéb lehetséges tényezőket. Az EE azt állította továbbá, hogy a Bizottság szakértője nem vizsgált elegendő számú zárat. A fentiekben kifejtett okokból kifolyólag a Bizottságot ezek az érvek nem győzték meg.

2007. októberében az EE újabb véleményt nyújtott be és kifejtette, hogy a zár állapota valószínűleg a levegő nedvességtartal-mával és egyéb tényezők (zár öregedése, tisztítószerek hatása stb.) együttes fellépésével magyarázható. A bizottsági szakértő azonban 2007. novemberi tanulmányában bebizonyította, hogy a levegő nedvességtartalma, illetve annak egyéb tényezőkkel való együttes fellépése nem vezethetett a zár működésképtelenné válásához. A szakértő rámutatott az EE által benyújtott vélemény számos gyenge pontjára is, a vélemény alapjául szolgáló tesztelési körülmények ugyanis jelentős mértékben eltértek a tényleges helyszíni adottságoktól. Az EE-t újabb, tényállást közlő levélben tájékoztatták a véleményben megfogalmazott eredményekről. Ezután a vállalkozás nem hozott fel olyan újabb érvet, amely megkérdőjelezte volna a Bizottság végső következtetését. Ezen a kulcsokat birtokló EE-alkalmazottak által 2008. január-jában kiadott nyilatkozatok sem változtattak, amelyekben kijelentették, hogy nem ők nyitották ki az ajtót.

3. KÖVETKEZTETÉS

Megállapításra kerül tehát, hogy az EE helyiségeiben végzett vizsgálat első napján felhelyezett zárat az 1/2003/EK rendelet 23. cikke értelmében feltörték. Ez a rendelkezés nem követeli meg annak bizonyítását, hogy az ajtót ténylegesen kinyitották, vagy hogy a lezárt helyiségben tárolt dokumentumok hiányosak. Reálisan a zár szándékos feltöréséből kell kiindulni. Egyéb esetben mindenképpen feltételezni kell a zár gondatlan feltörését, mivel az EE kizárólagos felelősségi körébe tartozott, hogy saját üzlethelyiségének átszervezése által lehetővé tegye a zár feltörésére érvényes tilalom betartását. Ezzel kapcsolatban a Bizottság azt is megállapította, hogy az EE nem tájékoztatta az épületbe belépési engedéllyel rendelkező teljes személyzetet – pl. a takarító személyzetet – a zár jelenlétéről és jelentőségéről. A Bizottság egyetlen enyhítő körülményként azt tudta elfogadni, hogy ez az első olyan eset, amikor a Bizottság a zár feltöréséért megfelelő bírságot szab ki. Ezenfelül az EE csak a jogilag szükséges mértékig működött együtt a Bizottsággal.

4. JOGI KÖVETKEZMÉNYEK

Az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében történt zárfeltörés fennállása esetén a Bizottság a vállalkozás üzleti forgalmának 1 %-ig terjedő pénzbírságot szabhat ki. A jelen esettől függetlenül a zár feltörése alapján véve súlyos jogsértésnek minősül. Ezért biztosítani kell, hogy a pénzbírság mértéke elrettentő erővel bírjon. Nem engedhető meg, hogy a vizsgált vállalkozás számára megérje feltörni a zárat. A Bizottság azonban figyelembe vette a pénzbírság kiszabásánál azt a körülményt, hogy először alkalmazza az 1/2003/EK rendelet új előírását. Ennélfogva a Bizottság 38 millió EUR értékű bírságot szabott ki.

5. A TANÁCSADÓ BIZOTTSÁG

A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2008. január 25-én támogatta a határozat-tervezetet.